

CSIKI LAPOK

Előfizetési ár
 Felelős kiadó: Egész évre Pengő 10.— Negyedévre Pengő 2.50
 Félévre Pengő 5.— Példányonkénti ára 16 fillér
 Ösv. Vákár Lajosné Külföldre egy évre 20 Pengő.
 Megjelenik minden vasárnap.

Nyilttérli közlemények díja soronként 1 Pengő.
 Kéziratokat nem adunk vissza.
 Hirdetési díjakat a legolcsóbban számítjuk.
 Kiadóhivatal Csikszereida, Apai Mihály-utca 15. sz.

Felelős szerkesztő:
 vitéz Részegh Győző

Tetőponton.

Márciusban vagyunk. A tél lassan elmúlik és a háborúnak egyik legizgalmasabb szakaszát lezárhatjuk. Ma látjuk az annyi sok aggodalmat jelentő nagy téli hadjárat végét. Az Isten nem hagyott el, megsegitett ebben a minden idők legnagyobb méretű téli csatájában is.

Új fejezete következik a háborúnak. A harcterek és idegfrontokon egyaránt újabb rohamok következnek. A háború menete ez. Nincs megállás. Rá kell készülni arra, hogy egy pillanatig nem lesz nyugalom. Egyik erőfeszítést be sem fejeztük, már a következő megpróbáltatást a nyakunkon kell éreztük.

Est a megállás nélküli késszenlétet ideg-háborúnak nevezik. A levegő hullámain keresztül az élőszó erejével, a levegőből a repülőbomba pokoli pusztításával és a háború minden őrdögi fegyverével tépik a háborús országok polgárai egymás idegeit. Szünet nélkül, a legtervsestűbb felkészüléssel.

As a nép, amely csak egy másodpercre ellágyul a gyűlöletnek ezen a tetőpontján az el is vészett. Est a legkomolyabban tudomásul kell venni. Itt nincs irgalom. Tul vagyunk mindenféle érzélgésen. Aki a kezéből most a fegyvert kiejti, annak a legborzalmasabb eltiprás lesz a sorsa. Nem szabad a propaganda mézes-mázás szavaira hallgatni. Volt alkalmunk meggyőződni a másik nagy háború végén, hogy mi a sorsa annak a néznek, amely egymásnak fordul.

Bármi következzen, nekünk magyaroknak létkérdés az ütőképességünknek megőrzése, az erők együttartása. Est pedig csak úgy érhetjük el, ha feltétlenül megbizunk az ország vezetésében. Minket polgárokat ne érdekeljen egy-egy nehéz elhatározásnak a kiteljesedése. A késszen kapott helyzeteket fogadjuk el és higyjünk abban, hogy azok a legjobb magyar szívűk nemzetföltésében születtek meg. Aljünk becsülettel helyünkön és a háború nagy áldozatok követelő eshetőségeire készüljünk fel.

Lehet, hogy a most következő időkben elkerülhetetlenül belekerülünk mi is a háború teljes sodrába. Ne áltassuk magunkat, ne képseljük, hogy a mi jövőnkért más verekedni fog. A mi sorsunkat a magunk erejének kell elrendesse. Olyan lesz ez a sors, amilyent ma a nemzet összetartása biztosít.

Fogjuk tehát késszen egymást. Az elkövetkező viharok előtt találkozzunk össze a magyar sors föltésében. A világban dúló gyűlölet tetőpontján alig marad más reményünk, mint a testvéri összefogás megtartó ereje. Minél tökéletesebben működik közösségünkben a léleknek és az összehangoló őstőne, annál inkább remélhetjük,

hogy a történelem szédületes áradása nem sodorja el az egymásban megkapaszkodó nemzetet.

Az új magyar kormány.

A magyar kormányválság megoldódott. Az új kormány alakulásának előzményeiről a MTI az alábbiakban számol be:

Abból a célból, hogy Magyarország a háromhatalmi egyezményben szövetkezett európai nemzeteknek, a közös ellenség ellen, közösen viselt háborújában, különösen pedig a bolsevizmus hatásos leküzdésében minden erő mosgósításával és átfogó biztosítékok megteremtésével támogatást kapjon, kölcsönös megegyezés alapján német csapatok érkeztek Magyarországra. A lemondott eddigi magyar kormány helyébe a Kormányzó Ur Őtőméltósága Sztójay Döme berlini magyar követet bizta meg az új kormány megalakításával. A kabinet a következőképpen alakult meg:

Miniszterelnök és külügyminiszter: Sztójay Döme.

Tárcanélküli miniszter, a miniszterelnök helyettesítésével megbizva: vitéz Rátz Jenő.

Belfügyminiszter: vitéz Jaross Andor.
 Pénzügyminiszter: Reményi-Schneller Lajos.

Földmivelésügyi miniszter a közellátásügyi miniszteri teendők ellátásával is megbizva: Jurcsák Béla.

Iparügyi miniszter: Szász Lajos.
 Kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter: Kunder Antal.

Igasságügyminiszter, a vallás- és oktatásügyi miniszteri teendők ellátásával is megbizva: Antal István.

Honvédelmi miniszter: Csataj Lajos.
 A két szövetséges kormány egyetért abban, hogy a megtett intézkedések hozzáfognak járulni ahhoz, hogy a magyar és a német nép közötti régi barátság és fegyvertársi együttműködés szellemében Magyarország minden segítő eszköze a közösség végső győzelme érdekében latba vettessék.

Csiksomlyóról tartott előadást

Kardos Árpád kormányfőtanácsos a soproni Katolikus Körben.

A soproni Katolikus Körten hosszabb szünet után most tartottak ismét ugynevezett férfiestét, amely iránt megérdemelten nagy érdeklődés nyilvánult meg. A férfiesten résztvett Papp Kálmán pápai prelátus, városplébános, doktor Büchner László prépost, belvárosi plébános, ezenkívül társadalmi életünk számos előkelősége.

Bevezetőül Hruby Ede dr., a Katolikus Kör elnöke üdvözölte a megjelenteket, majd rámutatott arra, hogy az illusztris előadó, Kardos Árpád m. kir. kormányfőtanácsos, a csiksomlyói diák, a Soproni Magyar Szövetség ügyvezető elnöke olyan témáról beszél, mely valóban szívvel-lelkével nőtt.

— A török uralom alatt — mondotta többek között Kardos Árpád, — a hódítók a székelység

reménységét, a csiksomlyói Szűzet akarták elpusztítani, megsemmisíteni, hogy azután megtörjék ennek a nagyszerű fajnak az ellenállását. Trianon után a román megszállók, mikor észrevették, hogy külső módon nem tudják letörni a hazafias székelység ellenállását, ugyancsak a lelkét próbálták megfertőzni, azt akarták gyengíteni. A székely vidékeket ellepték a pópák, hogy megkezdjék a munkájukat. A csiksomlyói Maria-szobor azonban olyan erőt adott a székelységnek, amit nem sikerült sem testi, sem lelki fenyegetéssel megtörnie senkinek. A csiksomlyói Maria segítette, vezette azt a népet, amely bizott benne, amely hitt benne.

— Csiksomlyó, ez a kis székely falu százezrekön keresztül lelki és szellemi középpontja volt Erdélynek és Trianonban is világító torony maradt.

Ezután Kardos Árpád Csiksomlyó történelmének egyes részleteit ismertette, majd az ottani szerzetesek, a ferencesek érdemeit méltatta. Ész a rend 600 esztendőn keresztül igazi missziót teljesített a székelység között. Zárójuk sokszor pusztult el, de ők mindig új erővel fogtak hozzá az építő munkához. Tanítottak, nevelték, a kultura hordozói voltak egész Székelyországban. A föld tépe, a falvak lakói atyjukat látták a szerzetesekben.

Az előadó ezután rátért a pütködi bucsu ismertetésére és eredetének megmagyarázása után lezárta azt a megállapítást, hogy nemcsak a hitnek erősítésére szolgált, hanem a székelység közötti testvéri érzelmet is fejlesztette. Trianonban látták a csiksomlyói pütködi bucsuk nagy nemzeti jelentőségét is tiltották, később pedig állandóan akadályokat gördítettek megtartása elé. A felszabadulás utáni első esztendőben Csiksomlyón a pütködi bucsun 50 000 ember imádkozott és adott hálát a csiksomlyói Máriának, hogy megsegítette nemzetét.

Végezetül Kardos Árpád megemlékezett az ezor székely leány ünnepéről.

A több mint másfél óráig tartó értékes és lebilincselően érdekes előadás felejthetetlen marad minden hallgató számára. A kitűnő előadásért Ferták Jenő ny. főispán mondott igen melegszerű köszönetet.

Az ötödik székely vármegye.

A „Hargitaváralja Jelképes Székely Község” nemrégén megbízást kapott az Erdélyi Parttól, hogy — mint ötödik székely vármegye — dolgozza ki a székely kongresszus számára előkészítendő tárgysorozatát.

A fenti felszólítás igen örömdetesen érintette a községet. Azáltal, hogy a felszólítás megtörtént, az Erdélyi Part — mint a székelység kormányzati képviselője — a Hargitaváralját nemcsak a székelység egyik legnagyobb és legfontosabb szervezetének ismerte el, hanem méltóvá nyilvánította az otthoni négy székely vármegye mellett ötödikként való szerepeltetésre is.

Hogy az Erdélyi Part mennyire jogosan és méltányosan jutalmazta a magyarországi székelység csueszervezetének munkásságát, az a folyó évi március hó 3-án lezajlott falugyűlésen vált nyilvánvalóvá.

A Baross Székézházban megtartott közgyűlés ugyanis világos és tiszta képet mutatott arról az áldozatos munkáról, amivel a Hargitaváralja felől a csonkaországba került székelyek küzdelmes életét.

Ha elgondoljuk, hogy a megváltozott viszonyok folytán százötvenezer székely volt kénytelen szülőföldjét elhagyni és ezekből csak Pesten 50 ezer székely él, senki számára nem lehet közbűös az a tudat, hogy mi történik velük, hogyan alakul a sorsuk.

A Hargitaváralja, mint a szétszóródott székelység összefogó szerve munkájával a legjobb uton halad, azt a március 3-iki falugyűlésen elhangzott főbírói beszámoló bizonyítja legjobban. Aránylag rövid idő alatt kétaszás holdnyi terület mondhat sajátjának a Hargitaváralja. Az egy évvel ezelőtt megalakított Székely Ház Szövetkezet ünetrészeiből 66.000 P. valóságban be is van fizetve, a befizetett összeg pedig egy érdekes villába és egy pestersébeti hába nyert befektetést. Az így befektetett tőke értéke tehát nem megy veszendőbe, hanem a Székelyház megvalósítását szolgálja. A hatalmas családoként dolgozó Hargitaváralja Jelképes Székely község állandóan abban fáradozik, hogy az adminisztrációs költségeket minimumra redukálva, minél hamarabb tétő alá hoshassa a székelyek álmát: a Székely Házat.

Ennek a magasztos célnak érdekében dolgozik Cseh Sándorné vezetésével a női csoport — fáradságot nem ismerő — minden tagja. Az elmúlt év karácsonyán kétszáz megajándékozott székely ember lelkébe tették emlékeztetésképpen a székely összetartás gondolatát.

Az elmúlt két esztendő különösen nagy ivelést mutat a Hargitaváralja életében, amióta vitós pávái Vajna Viktor tölti be a főbírói tisztséget. A nyugalmazott altábornagy katonás keménységgel vette kezébe a csonkaországi székelyek ügyének irányítását. Atévesze az egyesülés mérhetetlen előnyeit, a megoldhatatlannak látszó gordiui csomókat egyetlen kardcsapással vágta ketté és az egyesületet arra a polcra emelte, amely érdemeinél fogva megilleti.

Tudjuk, sokszor elborította a székelység féjét az ár. Sok köny, vér hullott már ártatlanul megtapasztalt földjükre, de Csaba királyfi népe mindig megtalálta a felfelé vezető utat, fel a fényes csillagok felé. M. Kabos Margit.

A népszámlálás adatai.

Az Országos Statisztikai Hivatal a két évvel ezelőtt megjelent népszámlálás adatainak feldolgozásával nemrégén készült el és nyilvánosságra hozta annak eredményét. A most közzétett adatok szerint az egyes vármegyékben a magyarság százalékos arányszámát az alábbi kimutatás ismerteti:

Jásznagykun Szolnok vármegye	99,8	%
Hajdúvármegye	99,6	"
Szabolcsvármegye	99,6	"
Borsodvármegye	99,4	"
Csongrádvármegye	98,9	"
Udvarhelyvármegye	98,4	"
Zemplénvármegye	96,2	"
Háromszékvármegye	94,9	"
Nógrádvármegye	94,7	"
Somogyvármegye	93,6	"
Komáromvármegye	93,3	"
Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye	92,7	"
Gömörvármegye	91,5	"
Nyitra—Pozsonyvármegye	91,3	"
Ungvármegye	90,9	"
Veszprémvármegye	89,7	"
Fejérvármegye	89,7	"
Sopronvármegye	88,2	"
Békésvármegye	88,0	"
Csikvármegye	87,2	"
Győrvármegye	85,6	"
Esztergomvármegye	85,4	"
Csanádvármegye	84,2	"
Beregvármegye	83,5	"
Abauj-Tornavármegye	82,0	"
Vasvármegye	82,0	"
Barsvármegye	81,1	"
Zalavármegye	74,2	"
Tolnavármegye	73,3	"
Biharvármegye	71,4	"
Szatmárvármegye	62,3	"
Ugocsvármegye	57,0	"
Maros-Tordavármegye	56,2	"
Baranyavármegye	55,3	"
Bács-Bodrogvármegye	46,4	"
Szilágyvármegye	36,5	"
Kolozsvármegye	30,8	"
Szolnok-Dobozvármegye	22,5	"
Máramarosvármegye	19,3	"
Beszterce-Naszódvármegye	10,1	"
Máramarosi kirendeltség	7,8	"
Ungi kirendeltség	6,6	"
Beregi kirendeltség	4,8	"

A kimutatás szerint tehát Jász-Nagykun-Szolnokvármegyében minden 100 lélek közül 99,8, míg a beregi kirendeltség területén minden 100 lakója közül kevéseken ötven vallották magukat magyar anyanyelvűnek.

Hogyan kell semlegesíteni a gyújtóhasábokat és a foszforos bombákat?

A gyújtóbombák nyomán keletkezett tüneket egyszerű eszközökkel is sikeresen lehet küzdenünk, de ha a fegyvereket ismerjük, ismerjük a védekezésről eljárásokat és ha a lakosság gyors kézzel és bátor szívvel, nyomban az oltási munkához lát, elkerülheti a nagyobb károkat. A gyújtóhasáb és a foszforos folyadékkal töltött gyújtóbomba leküzdésének legfontosabb anyaga a homok. A homok szórására lapátot vagy a gyakorlatban megfellelőbbnek bizonyult papirosból készült zacskókat használunk. A zacskóban mindig száraz homokot vagy porrá tört földet kell tartanunk. Helyesen úgy oltunk a homokzacskóval, hogy azt mindkét tenyerünkbe fektetjük a gyengén összenedvített nyíláson át a homokot kifolytatjuk. Ha már a tűz elharapódzott, az önvédelem számára előírt vödörfecskendőből (szükség esetén a légóztalmi fecskendőből) vizet fecskendezünk a tűzfészerekre, illetve annak közvetlen körzetére. Igen hatásos oltó eljárás a homok és víz együttes használata. A tűzgócot először homokkal betakarjuk, majd a homokot és a tűzfészerek környékét vizsugárral erősen fecskendezük. Nagyon jól bevált a lakóházak számára előírt kéulfecskendő és annak egyik típusa, az úgynevezett vödörfecskendő.

A gyújtóhasábot égésének első 6-7 másodpercében a bomba acélféjénél megfoghatjuk és az utcára vagy udvarra dobhatjuk. Ilyenkor, ha a gyújtóhasábot azonnal vízzel vagy homokkal lepjük el, könnyen lehetéges, hogy a bomba befuladjon. A gyújtóhasáb égésének második időszakájában a hasáb szétfolyik. Ekkor a gyújtóhasáb robbanásával lehet számolni ezért azt már nem szabad megkísélni. Általában a robbanás a hasáb becsapódását követő 80 másodperccel előbb 4-5 perc után már nem következik be. Ezen időn belül azonban a hasábot csak szellőmentes felhügrázók, pillerek mögött szabad megőseíteni. Ha a hasáb már teljesen szétfolyt, a robbanás veszélyétől már nem kell tartani. Ekkor a vizsugárral lepeny homokkal betakarjuk, vízzel megnedvesítjük és egy vödör aljára vastag homokrétet téve, lapát segítségével elhelyeztük, azt homokkal ismét betakarjuk, majd az épületből eltávolítjuk.

A foszforos gyújtóbombában vagy a gyújtóladában lévő gyújtófolyadék által keletkezett tüneket elsősorban a tűz továbbterjedését kell megakadályozni. A bomba által eltalált helyiségekben csukjuk be az ajtókat és ablakokat. Ha a szétfröccsent gyújtókeverékből kieg a benzol és szénhidrogén, sor kerül az előkészített oltóanyag és oltóeszközök felhasználásával való oltásra. Leghelyesebb, ha az oltóeszközt az ajtó mögött a fal mellett helyekedik el. A szertefröccsent, lánggal égő lepenyeket a vödörfecskendő szórt sugárral oltgatjuk el. A vízzel oltott tűzgócot betakarjuk és azt a homokrétet is jól megnedvesítjük. Ha már kifejtett szabattással állunk szembe, a vizsugárnak teljes kifolyást engedünk és a szobába hasoncsolva hatolunk be. Elsősorban a kárpitosott tu'orokat és ágyszőnyeget igyekszünk oltani. A vizsugarat lassan és nyugodtan vígyük át egyik helyről a másira és ne kapkodjunk rendszertelenül össze-vissza. Minden tüzet szeléről kezdve a közepé felé, vagy alulról felfelé kell oltani. Foszforos lepenyeket teljes, úgynevezett kötött sugárral nem szabad oltani, mert az erős sugár szétbordi a gyújtóanyagot. Tűzoltással és főleg foszforos bombák égésénél oltásunk gátlóarcot, ha em nincsen, köszünk az orr- és szájnyílásunk elé nedves kendőt, szemültre pedig tegyünk szét szemüveget. Foszforaárulás elkerülése végett hussunk fel vattag kényelmes kesztyűt. Ha a kesztyű foszforos anyaggal szennyeződött be, akkor kezünket mártjuk vízzel telt vödörbe és a kesztyűt a víz alatti vegyűk be. A gyújtóbombákat és az általuk okozott tüneket minden esetben kellő óvatossággal és körültekintéssel, de tettekre bátorrággal támadjuk meg.

Eladók: 1 darab gypsjű épő, 1 darab gypjű fűszőlő, 1 darab szálcsináló (előfonó), 4 darab egyenként 60 orós kásifonógép és 2 darab kásiszővőszék. Fenti gépek üzembelen is megtekinthetők. 4-4 BARTOS BOLDIZSÁRNÁL, KÉZDIVÁSÉRHELY.

Az Alsócsiki Tanítóegyesület közgyűlése.

Az „Alsócsiki-Kászoni Róm. Kat. Tanítóegyesület“ tavaszi rendes gyűlést György Gábor alsócsiki főesperes, egyházi elnök és Becse Elek igaztanító, világi elnök vezetésével a cskikindszenti hitvallásos iskolában tartották meg március 20-án nagy érdeklődés mellett.

A gyűlés reggel 8 órakor esztmésével, kötelező husvétli gyónással és közös esztáldozással kezdődött. Hírszékgy után mintatanítás következett, amit Iványi Mária cskikindszenti tanítónő, a legújabb névelési elvek szemelőttartásával, kifogástalanul oltott meg.

Ezután kezdődött a tulajdonképpeni gyűlés. Megnyitó beszédében az elnök hangsúlyozta, hogy a tekinőtyitársuletra minden időben szükség volt. Fenn kell tartani a lételekben azt az erkölcsi mértéket, mely tisztelettel áll meg a teljesítmény, a becsületes munka kitartás és férfias cselekvés előtt. Az idegen lelkület által sugalmazott, minden eszmét, minden célkitűzést támadó és romboló akaró áramlatnak kötelesség gátat vetni. A munkát már az iskolában kell elkezdeni.

Kajtsa László cskikindszenti plébános ismertette a cskikindszenti római katolikus felekezeti iskola történetét.

Nagy András dr. cskikizeredesi orvos, volt gyulafehérvári trológiai egészségügyi tanár „Adatok tantestületünk egészségügyi viszonyaihoz“ gyűjtőcím alatt nagy szaktudással felépített szabadelőadás keretében ismertette, hogy minden nemzethek legelőbb feladatait közét tartozik a népességügy.

Köbii ügyek intézése, indítványok és javaslatok után az elnök zárószavában áldozatkészségre hívta fel a tantestület tagjait.

A példamuató fegyverzettséggel lefolyt gyűlés a Himnussal ért véget.

Házat minden önálló iparosnak.

Nemzetünk a madarakat, bárhová érkesnek első dolguk a fészkek rakása. Végzőként kell tekintanunk, hogy minden állandó lakhelyben kötött lakosnak háza legyen. Nagy nemzeti érdek fűződik ehhez. A ház és fő d tulajdonost minden ostopba áramlat nem ragadjja magával akármilyen ismussal is végződjék az áramlat neve.

Es alkalommal itteni önálló iparosainkról essék szó.

Bármely iparág legyen, jól esik ha a műhelyből egy kellemes otthonba érkeszik a folytonos munkától kifáradt egyén. Viszonyaink közt ez nem megoldhatlan kérdés, ha a jelen pillanatban akadályok is vannak, nem árt fölöttgondolkozni.

Késő korban szükségem egy 400 nézetűlen telek, amely elegendő ahhoz, hogy rajta egy 2 szobás, konyha, kamara, pincével ellátott jó beosztású nem nagy ház építessék, idővel pedig egy istállóca sertések, baromfik, és legalább egy tehén részére. Ezen kívül marad hely egy kis gyümölcsösnek, és krumplicnak, a mi az évi szükségletet fedzi, ekkora terület kívánatosnak tartok, hogy a lakás igazi örömet nyujtsan, s hogy a mindig sárt szobába utalt ipros, a szabad természet által nyujtott jó levegőben, és egyéb természeti adományokban is részvehessen. Az arra illelékes tényező város, ONCSA stb. nyujtnanak segítségem de legelőbb forban ez illelőnek kell a kérdésményező lépést megtegyék, hiánulva abból, hogy ingyen semmit nem óhajtanak, hanem csak bosszu lejáratu kölcsönt, a várgóbból alkalmas hely kijelölését, és annak megtervezését ha mindjárt készajítás útján is. Köszvetlen a város fölött mire való az a sok úrcs kert és assántó?

Ha 40 ipros össze áll, éppen 10 kat. holdra volna szükség, a házak teljesen egyforma terv alapján olcsón felépíthetők lennek, tegla helyben vehető. Kővet, homokot falákában hordalhatnak, híz minden iparosnak idővel módjaiban áll, hogy annak a földművesnek faradását valamely ipari munkával viszonyozza 10 kat. hold megművése sem olyan nagy dolog, a mikor 40 élet képes család idő kéréséről, boldogulásáról van szó. Ezenkívül 40 ház a maga tervezé elhelyezésével a városnak is szép utcát nyujthat, a melynek létesítésére mindenkor örömmel gondolhat valaki. Meg kell próbálni, a siker nem 40 réss, de ennek sokszorosát és válthatja ki. Figyelő.

— Munkauatók figyelmébe! Törzskönyv a bérfizetésekről nélkülözhetetlen az üzemeknél. Kapható Vákárnál, Csikizereda.

Az élet utjai.

6. Mindig foglalkoztatta az élet útját taposó nagy elméket, hogy mi tartja fenn és össze a világot s a világban mindent. Vansó erőben állapodtak meg, de egyik elmésen elnevezte azt az erőt szeretetnek. Mert a szeretet is erő, mely fenntartja és összerögzíti a világot. A szeretet melege felold s kibont sok fűr-értsé. A szeretet hosszú közelebb az embereket egymáshoz s ellentéteket elsimít. A szeretet képes csak boldogságot, örömmosolyt csalni az arcra és szembe. Az önsó, szeretetlen még hírből sem tudja, hogy mi fán terem az öröm.

As élet országútján az irgalmas szeméremmel szeretet csodás dolgokat művel érvaházakban, kórodákban és szegény-, menhelyeken. Ahol az önsó, önmagának élő egyén szivtelenül megy el a jericből sebesült mellett, ott a magáról megfeledkezvő önsötlen szeretet megáll a nyomorult mellett, sebekbe irgalom-olajat önt, részvét pollyával beköti s anyas szivvel ápolgatja. Milyen a világgal, ha a világból eltűnne végkép a gyógyító, szép szeretet?

A gyűlölködő lelkek teremtik meg a háborút. Előbb sejt szivüket ölik meg, ezután mások lelkét gyilkolják meg s végül jön a test öldöklése. A szeretetlenség mindent ront-bont; romhalmanok, hullákhegyvel, nyomor nyomoru képel kísérik útját, ahol elhatároltául. Arvák, övegyek, rokkantak, kártvallók milliói sóhaja, átka száll léptel nyomában.

Nem is érvözölnek az önsók, maradnak maguknak s a pokolnak. Megérdemlik méltó sorukat. Másokat soha nem boldogítottak, így boldogságot nem várhatnak. Gyűlölködő, szeretetlen vezető nem képes összetartani a rábizottjait, mint oldott kéve, szébu'nak, elkallódnak hivel.

Milyen más a szeretet! Mindent legyőz, minden akadályt leküzd, előtte dicsőgát, a lehetetlennek látszó ügyeket is elbán megold. Mit a nap melegítő sugarait a földre sorja, dus keble kincseit szétosztogatja, úgy a szerető lelkek is szétosztják jó szivük minden kincsét, egész melegét. Ők boldogok, mert másokat boldogíthatnak s azt tartják: jobb edel, mint kapni. Hogy megváltozna a világ arczata, ha egyszer sebhoss engedné jutni a könyörülő szeretetet! Mindenütt építene, könyveket törölne, fájó sebeket kötözne, betegeket talpra állítaná, békét diktálna! As az embert gonoszság, önsó lelketlenség legcsunyább megnyilatkozása, hogy amíg őt semmiért sem akarnak tenni, addig semmittevésre kárhoztatják az áldozatos szeretetet is. A szerető lelkek a tehetetlen téllenségben elsorvadnak, elemészódnek a modern kor szociális kulturája dicsőségére. De azért csak talál utat-módot a tevékeny szeretet s ha másként nem, háttérben, titokban fejti áldozatos munkáját. Ők eohasem hivatkoznak nagy-szerű tetteikre, ismeretlenek, névtelenek maradnak, de az Élet könyvében szerepelnek, mert kincsszorók voltak, így az eget igénylik.

P. Réthy Apollinárisz.

Berlini nyílt levél.

A Berlinben megjelenő „Kü'politikai Közlemények" című nyomatos a CsiKI Lapok-hoz nyílt levelet intézett, mely többek kösött a következőket tartalmazta:

Izen tisztelt Szerkesztőség!

Könyvatorunk a mult hóban nem jelent meg. Oka: szerkesztőségünk kétszer egymásután lett áldozata az angol bombaterrornak. Kétszer egymásután égtünk le, még pedig a terdőlő a pincéig. Barendezésünk, felszerelésünk 95 százaléka elveszett, időbe került új gépek, új anyagok beszerzése. Most harmadszor rendezkedünk be és ha kell folytatjuk lankadatlan hittel és bizalommal, kisebb-nagyobb megszakításokkal, addig, amíg csak lehet. A mai viszonyok mellett nem könnyű megfelelő helyiségeket találni. De minden nehézségekkel a mai időkben számolni kell. Héságok keletkezhettek, de nem az a fontos, hanem igenis azon tény, hogy minden terror dacára lankadatlanul folytatni fogjuk 9 évvel ezelőt megkezdett munkánkat. Folytatjuk a legközelebbi kibombázásig és ha a végnézet harmadszor is elérne, negyedszer és ha kell ötödször is meg fogunk jelenni ugyanazon bizalommal, hittel és törhetetlen akarattal, mint annak idején, amikor a háboru előtti betiltások dacára, azonnal folytatni ut munkánkat.

— Hivatalok és községi előljáróságok figyelmébe! Kiselejteztett, elhasznált könyvtáblát veszünk Vákár, Csikszereoda

KÜLÖNFÉLÉK.

— A Kormányzó Ur arcképének megfestésére engedélyt adott Nagy Imre festőművésznek. Amint mult számunkban beszámoltunk, Csikvármegye törvényhatósága elhatározta, hogy megfesteti a Kormányzó Ur arcképét és a munka művészi kivitelezésével Nagy Imre zsidódi festőművészt bízta meg. Csikvármegye főispánja utján azonnal engedélyt kért arra, hogy a Kormányzó Ur a megfestés érdekében fogadjon Nagy Imre művészt. Öfömlétősága a kabinet irodája utján értesítette Csikvármegye főispánját, hogy az engedélyt megadta.

— Rendelet a kivételes évszaráról. A vallás- és közoktatásügyi minisiter legutóbb kiadott rendelete értelmében a rendkívüli viszonyokra tekintettel egyes városokban és községekben működő népiiskolákban az idei iskolai évet az 1944. március hó 31 napjáig be kell fejezni. A minisiter a tankerületi kir. főigazgató utján értesíti azokat az iskolai hatóságokat, amelyeknek hatósága alatt működő népiiskolákra ez a rendelkezés kiterjed. Azokban a népiiskolákban, ahol az iskolai évet ily módon befejezik az évszáró vizsgákat április hó 3-5 napjain kell megtartani és az értesítőkönyveket is az évszáró vizsgán kell kiosztani. Az ilyen iskolákban az évszáró ünnepély is elmarad.

— A osikszereoda Vöröskereszten körhész. A csikszereoda rom. kat. főgimnázium északi szárnyát átalakították és a legmodernebb felszereléssel ellátva körhészat rendeztek be. A körhészat már átadták hivatásának.

— Igényeljenek korpát a osikái gazdák. Csikvármegye közellátási felügyelősége felhívja a gazdák figyelmét, hogy korpa igényüket sürzősen jelentsék be a községi előljáróságok utján. Jelenleg megfelelő mennyiségű korpa áll rendelkezésre amivel azért nem lehet elosztani mert a községi előljáróságok nem közik a felügyelőséggel az igénylő gazdák névsorát.

— Elmaradt az országos Kossuth-ünnepség. A belügyminisiterium rendelkezésére március 19-én további intézkedésig minden szórakozási helyet bezártak és gyűléstiltalmat rendeltek el Ezen gyűléstiltalom miatt elmaradtak az országos Kossuth-ünnepségek is.

— Április 3-án lép életbe a nyári időszámítás. Április 3-án lép életbe a nyári időszámítás. Ezerint április 3-án éjjel 2 órakor az órákat előre kell vinni 3 órára.

Kossuth: „Nekünk egy kimondhatatlan nagy bajunk van, kimondom őszintén: ezen nemzet hallgatni nem tud, midőn hallgatással megmenthetné hazáját, beszél, midőn tenni kellene s ha beszél, nem válogatja meg jól a szavakat.”

— A Gyümölcstermelők egyesületének gyűlése. A Gyümölcstermelők Országos Egyesületének csikmegyei tagozata március 20-án ülést tartott. Bálint Pál gyergyószentmiklósi gazd. iskolai igazgatót az egyesület ügyenőt alelnökévé választották. A gyűlésen értékes szakembereink foglalkoztak a csikgyümölcstermelés megszervezésével. Gyakorlati gazdánk közül Szóke Mihály ny. gazd. iskolai igazgató, Kosán Imre gazd. felügyelő, Gajjary László dr. fődmivesték. igazg. Bányász Lajos gyergyóújfalvi gazd., Szóke Agoston csikszentmártoni ny. iskola igazgató vettek részt a gyűlésen.

— Vasárnap tartják meg a osikszereoda gazdasági tanfolyamot. A csikszereoda megy. szakiskola és menőgazdasági szaktanácsadó-állomás tantestülete által Csikszereoda rendezett 3 hónapos téli gazdasági tanfolyamnak a záróvizsgáját március 28-án vasárnap délután 4 órakor tartják meg a csikszereoda rom. kat. elemi iskolában.

Hirdetmény.

Csikszereoda-ban a Mikó utcában levő azon be nem épített telkek, melyek a „Csik Magánjavak"-hoz tartoztak és a románuralom idején kiosztattak, mint a 6010—1941. M. E. számú rendelet értelmében zárgondnoki kezelés alatt álló birtokok, a folyó gazdasági évre, a „Csik Magánjavak" igazgatóságának hivatalos helyiségében, 1944 évi március hó 30-án d. u 3 órakor nyilvános szóbeli árverésen bérbeadatnak.

Csikszereoda, 1944. évi március hó 16-án.

Dr. Abraham József

altápn,

a Csik Magánjavak zárgondnoka.

— A visszacsatolt keleti és erdélyi országrészen az ipar folytatása. Minderok az iparosok (kereskedők) akik a 4.870—1942. M. E. sz. rendelet (K. E. 1942 évf. 1149 old.) értelmében kellő időben iparjogosítványuk felülvizsgálatát kérték a hivatkozott rendelet 2. §-ának 4. bekezdésében foglaltaknak megfelelően visszakapott beadványpéldány birtokában az ipart (kereskedést) tovább folytathatják mindaddig, míg az 1. fokú iparhatóságtól az idétt rendelet 3. §-a értelmében új iparjogosítványt, vagy kérelmük elutasításáról értesítést nem kaptak. A kérelem elutasítása esetében a 4.870—1942. M. E. sz. rendelet 4. §-a második mondatának helyébe lépett 4010—1943. M. E. sz. rendelet (K. E. 1943. évf. 32 sz. 1233 o'd.) 1. §-a alapján az illetékes minisiter megállapítja az időpontot, amikor a régi iparjogosítvány hatályát veszti. Olyan hatályos jogszabály, amely a fentiekől eltérően megtiltana azt, hogy az iparjogosítványnak felülvizsgálását kért iparos (kereskedő) ideértve a fogadó, szálló, pensió-ipart, továbbá a vendéglátást és a háza'okereskedést is, iparát (kereskedését) az 1943 évi október hó 31 napja után tovább folytassa, nincs. (208 962—1943. Ip. M.)

— Kalácsa leány nap volt Tuzsád községben. Március 18-án Alsók 9 községből 160 leány részvételével kalácsa napot rendezett a Kalácsa leánysszervezet központi vezetősége.

— Textilkereskedés gyakorlására szóló iparjogosítvány kiadása. A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi minisiter ur 178 137—1943 I. számú körrendeletében a textilkereskedés gyakorlására szóló iparjogosítvány kiadása tárgyában, valamennyi másodfokú iparhatósághoz a következő leíratot intézte: „A textilárúk előállításának és forgalmazásának szabályozására szóló 1960—1943. M. E. számú rendelet 7. és 10. §-ának értelmében 1943 évi április hó 10 napjától textilárúkereskedés gyakorlására jogosító iparjogosítvány a minisiterium további rendelkezéséig csak a Textilközpont előzetes írásbeli hozzájárulása esetében lehet kiadni. A Textilközpont hozzájárulását — részletesen indokolva — csak az illetékes kereskedelmi és iparkamara kérheti. A textilárúkereskedelem gyakorlására jogosító iparjogosítványt kiadásának tehát egyik törvényes előfeltétele az, hogy az iparjogosítvány kiadásához a Textilközpont előzetesen írásban hozzájáruljon. Tadmásomra hozták, hogy egyes iparhatóságok textilkereskedés gyakorlására jogosító iparjogosítvány kiadásához a Textilközpont nem járult hozzá, sőt annak kiadását egyenesen elleneste. Mintbogy ez az eljárás fentiekből folyóan jogszabályt sért, és mintbogy ilyen esetben a kereskedő iparnak üdése tekintetében az érvényben álló törvényes követelmények egyikével nem rendelkezik, az iparjogosítványt az 1922: XII. t. c. 69. §-a alapján vissza kell vonni. Felhívom Cimet, hogy az elmondottakat hosszú az alárendelt iparhatóságok tudomására szall, hogy a fentiek szerint jogellenesen kiadott iparjogosítványokat vonja vissza és a jövőben textilárúkereskedelem gyakorlására iparjogosítványt csak abban az esetben adjon ki, ha abhoz a Textilközpont előzetesen az illetékes kereskedelmi és iparkamarán keresztül írásban hozzájárult.”

— Megvizsgálta a beazolgtatott snénát. Korodi Albert utjánadl gazda azért került a bíróság elé mert a beazolgtatandó snénáját megvizsgálta. A snéna így 250 kilóval többet nyomott. A gazda az utolsó pillanatban kicserélte a snénát és a körülményt a törvényszék figyelembe vette és 300 pengő pénzbüntetésre ítélte.

— **Halálozások.** Ferenc Agoston gaudaizod március 18-án meghalt Zsigódon. Einungton Ferenc Gyárfás hírlapíró lapunk munkatársa edesapját gyászolja.

— **Borkos Györgyné** szül. Bartis Rozalia 49 éves korában meghalt, Csikszentlőrincen.

— **Cseh Zsigmondné** sz. Csoma Mária, hosszas szenvedés után, 43 éves korában, folyó hó 21-én meghalt, Csikszeregyedben.

— **Pozat találtak és szolgáltattak** be, melynek jogos tulajdonosa atveheti a rendőrkapitányságnál, 1. emelet 10. szám alatt jelentkezzék.

— **Elütötte a vonat.** Gyergyóditró és Gyergyószarvagy között, husodó vasúti szakaszon Balogh Gyula elütötte a vonat. A szerencsetlenséget azonnal észrevették és az eszméletlen embert a gy. szentmihályi kórházba szállították, ahol rövid szenvedés után meghalt.

Fehér zománcozott főzőkályha

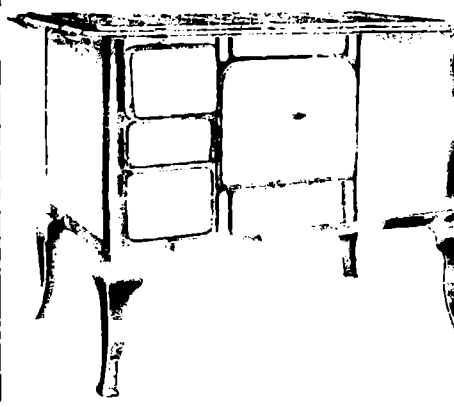
szőlőládával és vízmelegítő tartállyal, főzőlap 880x480 mm., rá-mával 990x670 mm., súlya kb. 140 kgr. chamottirozva.

Ara chamottirozás és csomagolás nélkül

720.07 P.

Fogyasztóknak 5% engedmény. Viszonteladókknak megfelelő engedmény.

Chamottirozás: 1 drb.-ként 20.— P.

Folytonégető szobamelegítő kályha

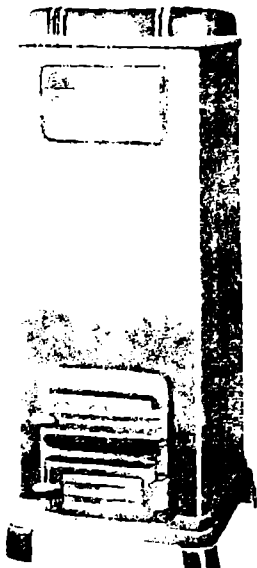
szélessége 31.5 cm., magassága 86 cm., fűtőfelület 85 m², súlya kb. 70 kg.

Ara chamottirozva, de csomagolás nélkül

466.48 P.

Fogyasztóknak 5% engedmény.

Viszonteladókknak megfelelő engedmény.

AGROFERRA R. T.
MAROSVÁSÁRHELY. 6-5

— **Ragalmassert** négyhavi foghas. A csikszeregyedi törvényszék büntető tanácsa négyhavi foghasra ítélte Nyikos Albert csikmadarasi nyugdíjas vasutasat. Ez az ember fejelentést tett Peterffy László madarasi kántor tanító ellen, aki a román megszállás idején becsülettel teljesítette magyar kötelességeit. Peterffy büntető fejelentése miatt Nyikos Albert a törvényszék elé. A bizonyítás során kiderült, hogy a vádolt egyetlen állítását sem tudta bizonyítani. A tanút pedig egyelőre-egyetlen igazolták, hogy Peterffy mindenkor szanaszanasan teljesítette kötelességeit és becsülettel teljesítette kötelességeit sem lehet. Az ügyess vádbeszédeiben kihangsúlyozta, hogy a személyi bosszú legcsúfabb megnyilatkozásáról van szó ebben a perben. Vádat nem tagadta, hogy a fejelentést bosszúból tette. A törvényszék Nyikos: négy hónapi foghasra ítélte.

— **Halálosvegü szerencsetlenség.** Abraham Abel csikszarvagy 31 éves gaudaizodó halálos kimenetelű szerencsetlenség érte. Vándorolt szállításra a tiszai vasúttalomásra miközben a lovak megborzoltak és szekere az árokba fordítottak. A szerencsetlen gaudaizodó helyszínen szörnyenhalt. A megredő utat díjazása iránt általában a részvet.

— **Árdragításert.** Boros Albert csikszeregyediek között lakos azért vonta felelősségre a törvényszék, mert egy szekér szénáért, ami rendszeren 200 pengő: sem ért, ezer pengővel kért és fogadott el többet. A törvényszék ussora egyelőre a súlyosbító körülmények figyelembe vételével — 2 hónapi foghasra, 600 pengő pénzbüntetésre ítélte. Ezenkívül a büntelként lefogadott széná ellenőrzését is elkövetés.

Halló! Halló!
Kértesitem a n. é. közönséget, hogy megerkemstem Csikszeregyedben zongorát hangolni és javítani.
Balázs Antal,
képeintett zongora készítő és hangoló, Rákóczi ut 76

— **Házatok textilarueltásban nem részesíthetők.** A m. kir. kömellátásügyi miniszter ur a textilarueltás szabályozása tárgyában 62021—1943. szám alatt az alábbi újabb leiratot intézte a kereskedelmi és iparkamarákhoz: Étesitem a kamarát, hogy a jelenlegi helyzetben a textilarueltás folytatott hánálási tevékenységet nem tartom kívánatosnak. A körzeti textilarueltások hánálókat textilarueltásban nem részesíthetők. részükre textilarueltásról könyvet ki nem adhatnak. Tájékoztatóul egyben közlöm, hogy a hánálási engedélyek kiadásának korlátozása iránt a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter urral egyidejűleg érintkezésbe léptem.

— **Vessünk kendert.** A kormány egyhiteni kíván a mezőgazdasági lakosság ruházati gondjain. Ennek érdekében a kömellátásügyi miniszter az 1944—45. gazdasági évet terhelő beosztatási köteleesség megállapítása iránt a napokban kiadandó rendelkezésben úgy intézkedik, hogy a kötelezően előírt termelésen felül a mezőgazdasági lakosság családonként 300 négyzetméter kendert, vagy 150 négyzetméter ön rostitel termelhet a annak természetét saját ruházati szükségletének fedezésére közvetlenül felhasználhatja. Saját érdekét szolgálja tehát minden gazda, ha 300 négyzetméter földnek kenderral vagy 150 négyzetméter földnek rostitelnel bevetése iránt intézkedik.

MARCIUS.
Tavaszi szél jó a H. gitárról,
Bimbóba pattan öle a fa ága,
Míg halk csendesen a multról mesél...
Lelkem tűsét meggyújtja a tavasz,
Sáhszom vissza-vissza száll a multba.
Egy régi kornak dicső muskájja,
Bile lüktet egy új márciusba.
Rigó-fekesztó március csodája
Patófi; bistatón száll a hangja.
Na hadd magad! Küzdjél és felvirrad még
Egy békés, boldog élet a magyarra.
Gyergyószentmihály. Balászló Hassz Olga

Kossuth: Az én vezérelvem tehát az, hogy hazánk állami függetlenségét és nemzeti önállóságát feladni, vagy annak megőrzéséhez beleegyezni nemcsak nem kell, de nem is szabad semmi körülmények közt, semmi nyomás miatt, semmiáron... Étefeltétele ez fajunknak, nemzeti vagyonunknak a jogunk és erőnk is van, hogy ne engedjük megunkat tartománynyá sütyeszteni. Jogunk is, erőnk is van, hogy öncöl legyünk a ne idegen célok eszköze... Az elv oly régi, mint a magyar nép Európában. Alapelve ez a magyar államjognak. Ósainknak ezeréves szent hagyománya, a jövőző nemzedékeknek elidegeníthetetlen öröksége.

Köszönetnyilvánítás Mindazoknak, akik szeretett férjem, illetve edesapám temetésén résztvettek, vagy részvétüket bármely más módon kifejezésre juttatták, em uton mondunk hálás köszönetet. — Küön is hálás köszönetünket nyilvánljuk Csikszeregyeda m. kir. rendőrkapitánysága vezetőjének, aki részvétét megkülönböztetett módon is volt szives kifejezésre juttatni és ezzel megbecsülését fejezte ki szerettünk negyedékes rendőrkapitányi működése iránt. — Megköszönjük Karcfalva, Csikszentlőrinc és Csikszeregyeda községek előjáróságának, hogy részvétüket koporsójára küldött koszorúval is lerótták.
Özv. Kovács Jánosné és gyermekei.

— **Április elején lesz a fausi gyermekek tehetség-versenye.** Április 3-án és 4-én lesz ebben az évben a jó eszemmi erővel megadott fausi és tanyai gyermekek versenyvisgája a 75 vidéki gimnázium képességmegállapító bizottsága előtt. Ez lesz a harmadik országos versenyvisgá. A falusi és tanyai tanulókra hánál az a feladat, hogy a különösen tehetséges, tehát a gimnáziumban jeles tanulókat igéző flugyermekek közül azokat, akik legalább az V. osztályba járnak, de az emél szeptember 15-ig még nem töltik be 13 ik évüket, ha olyan szegények, hogy szüleik nem adhatják ki a hánból és így magasabb iskolába nem mehetnek, bejelentés az ápril versenyvisgára. A bejelentéshez a tanfelügyelőtől kell egyszerű levelerőpon nyomtatványt és részletes utasítást kérni. Oyan könségekből, amelyben gimnázium van vagy onnan 10 óra alatt a gimnázium esékhelye elérhető, a bejelentést nem vessik figyelembe. A versenyvisgá alapján a gimnáziumba vagy polgáriba csak a legnagyobb eredményt felmutató 400—500 tanu ó kerül. A lemaradó jóessü gyermekek közül azokban, akik alkalmasság a gyakorlati pályára, az országos tehetségmentő szervezet 14 éves korukban, amitor a népiakolát elvégzték, gondoskodni fog, hogy kiváló iparos, gazda vagy kereskedő helyre kerüljenek.

— **A hatálomany védelme.** A földmívelésügyi miniszterum 162 000—1944. számú rendelkezéssel a nylt vizeken az általános halászati tilalom idejét a hatálomany védelme érdekében a tavalyihoz hasonlóan május hónapban 31 napban állapította meg. A pisztrángos vizeken továbbra is fajleges tilalom van, amely a sebepisztrángra és a pataki sziblingra október hó 1-től január hó közepéig tart, sziverványos pisztrángra, pérhalra és galócára pedig március hó 1-től május hó végéig. A keleti és erdélyi területek, valamint Kárpátja nem pisztrángos vizein az általános halászati tilalom a tavalyihoz hasonlóan május és június hónapra esik. A könnyítés, hogy eseken a vizeken nyelés horoggal sportfogásnak a tilalmi idő alatt is halászhatnak.

Elcserelemném Nagyváradon levő három szobás lakásomat hasonló csikszeregyedi lakással, Dr. Perczel rendőrfogalmazó, Rendőrkapitányság Csikszeregyeda.

Makói dughagymát
azonnali vagy későbbi szállításra hosszú kás aprószeműt P. 140 méter-másánként. Továbbá garantált csiraképes 1943 évi termésű hagymamagot P. 10.—, petrezselyemmagot P. 10.—, sárgarépamagot P. 12. céklamagot P. 16.—, salátamagot P. 18.—, uborkamagot P. 20.—. Jó minőségű almát P. 4 20 kg.-ként ab Makó utánvétellel szállítunk. Sárgarépát és petrezselymet a legolcsóbb napi árban rendelhet. Csomagolást ön költségei árban számítjuk.
STUHL és TÁRSA, MAKÓ.

Gyakorlott gépirónó (lehet férfi is) állandó alkalmazásra felvétetik a M. kir. Iparfelügyelőséghez. Csikszeregyeda, Mikó utca 45. szám.

Keresek megvételre jó karban levő iróasztalt.
Cím: megtudható a kiadóhivatalban.

Megvételre keresek:
Keretsűrűszt (Gatter) 10— 24"tól 35"-ig és iparvágányt
Biró András, Balatonszentgyörgy.

DUGHAGYMA
prima, makói, apró, beérkezett. Korlátlan mennyiségben kapható az „Agroferra“ R. T.-nál, Marosvásárhelyen.